

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10P/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720205363
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6720205363.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, T. A., t.č. bytom X.-D. X, štátny občan SR, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov matky T. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, T. A., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová, štátna občianka SR a otca U. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľky A. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX, t.č. bytom X.-D. X, štátna občianka SR, za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Maloletý O. O., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti A. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, zabezpečovať starostlivosť o jeho všestranný vývoj, vzdelanie, výchovu, zdravie a výživu a tiež zastupovať ho a spravovať jeho majetok, v bežných veciach.

Matka maloletého T. S., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého O. O., nar. XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu vyživovacej povinnosti mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, vždy do 15-teho dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 10.12.2020 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľky zo dňa 09.12.2020, ktorým žiadala, aby bol maloletý zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti, s tým, že by vykonávala osobnú starostlivosť o maloletého a zabezpečovala jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj a tiež ho v bežných veciach zastupovala a spravovala jeho majetok. Zároveň žiadala, aby súd matku maloletého zaviazal prispievať na jeho výživu platením výživného 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na účet ÚPSVaR Zvolen.

Taktiež žiadala, aby súd v tomto konaní neodkladným opatrením zveril maloletého O. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a matku maloletého zaviazal platením výživného v minimálnej zákonnej výške na účet ÚPSVaR Zvolen.

Svoj návrh zdôvodnila navrhovateľka tým, že je družkou O. brata T. S., nar. XX.XX.XXXX, s tým, že O. matka je t.č. vo výkone trestu odňatia slobody. Maloletý žil v spoločnej domácnosti s matkou v X.-D., pričom s jeho matkou bývajú vedľa seba, takže s maloletým boli aj v minulosti v každodennom kontakte. Spolu s druhom T. bývajú v unimobunke, ktorá je v jeho osobnom vlastníctve. Maloletý má v unimobunke vlastnú posteľ i priestor na prípravu do školy. S T. S. majú spolu 2 maloleté deti, maloletú

A. O., nar. XX.XX.XXXX a maloletú U. S., nar. XX.XX.XXXX. Ona je t.č. na rodičovskej dovolenke a jej druh T. S. pracuje ako živnostník - stavebné práce. Maloletý navštevuje 9.ročník na ŠZŠ vo Zvolene, t.č. nie je ohrozený jeho všestranný vývoj ani zdravie. Odkedy je jeho matka vo väzbe, zabezpečujú mu starostlivosť prevažne oni. Maloletý ich rešpektuje. O maloletého má ona záujem sa postarať, kým bude jeho matka vo väzbe. Dokáže mu zabezpečiť primeranú výchovu a starostlivosť.

2. Tunajší súd uznesením zo dňa 16.12.2020 č.k.10P/44/2020-18, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2021, návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Bližšie zdôvodnenie tohto procesného postupu súdu je uvedené v odôvodnení tohto súdneho rozhodnutia.

3. Dňa 04.02.2021 bol na tunajší súd do tohto konania doručený návrh kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa zo dňa 04.02.2021, na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým kolízny opatrovník žiadal, aby súd dočasne až do rozhodnutia súdu vo veci samej zveril maloletého O. do náhradnej osobnej starostlivosti A. O. a zároveň, aby matku maloletého T. S. zaviazal prispievať na jeho výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na účet ÚPSVaR Zvolen, počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia.

Tunajší súd uznesením zo dňa 08.02.2021 sp.zn.10P/44/2020-42 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého O. O.Č., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti A. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa, zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Zároveň zaviazal matku maloletého T. S., nar. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. Súd tiež rozhodol, že toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej pod sp.zn.10P/44/2020. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2021. Bližšie zdôvodnenie procesného postupu súdu je uvedené v odôvodnení tohto súdneho rozhodnutia.

4. Dňa 22.02.2021 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie matky maloletého zo dňa 18.02.2021, v ktorom vyjadrila súhlas, aby bol jej syn O. O., nar. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti A. O., nar. XX.XX.XXXX, pokiaľ sa ona vráti z výkonu trestu.

5. Súd nariadil v tejto veci pojednávanie na deň 17.03.2021, na ktoré sa dostavila navrhovateľka, kolízny opatrovník maloletého, ako i zástupca OP Zvolen, pričom sa nedostavila len matka maloletého, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Pojednávanie nežiadala odročiť, ani neprejavila záujem osobne sa zúčastniť pojednávania prostredníctvom zabezpečenej eskorty, s tým, že výslovne vo svojom podaní zo dňa 19.02.2021, doručenom tunajšiemu súdu dňa 24.02.2021, uviedla, že súhlasí s pojednávaním v jej neprítomnosti. Súd postupoval v súlade s ustanovením § 180 C.s.p., vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti matky maloletého.

6. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré predložili účastníci konania v jeho priebehu resp. ktoré si vyžiadal súd z úradnej povinnosti a to: výpis z registra trestov na navrhovateľku z č.l.3, lekárske potvrdenie na navrhovateľku z č.l.5, správu zo šetrenia rodinných pomerov ÚPSVaR Zvolen z č.l.11, správu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová z č.l.13-14, správu ÚPSVaR Zvolen z č.l.59, správu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová z č.l.62-63, správu ÚPSVaR Zvolen z č.l.66-67, správu Obce Bzovík z č.l.70, správu Obce Sása z č.l.77, správu ÚPSVaR Zvolen zo šetrenia rodinných pomerov z č.l.89, tiež sa oboznámil s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.7P/3/2020, pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.15P/1/2020 a pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.5P/161/2019, a tiež vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a oboznámil sa aj s prednesom kolízneho opatrovníka maloletého a zástupcu OP Zvolen, pričom zistil tento skutkový stav.

Z výpisu z registra trestov Generálnej prokuratúry SR zo dňa 25.11.2020 súd okrem iného zistil, že navrhovateľka nemá záznam v registri trestov GP SR.

Z potvrdenia zdravotného stavu pre účely náhradnej starostlivosti zo dňa 02.12.2020, vydaného MUDr. Časnochovou, všeobecným lekárom pre deti a dorast, súd okrem iného zistil, že navrhovateľka netrpí chronickým invalidizujúcim ochorením brániacim v osobnej starostlivosti o dieťa, ani ochorením ohrozujúcim dieťa (TBC, bacilonosičstvo, iné prenosné choroby, alkoholizmus, iné závislosti a pod.). Dotyčná je dispenzarizovaná v odbornej ambulancii psychiatria - ale posledná kontrola bola 15.02.2017.

Zhodnotenie sociálno-zdravotnej úrovne rodiny: primerané podmienkam. Žiadateľ je schopný riadne zaistiť výchovu a starostlivosť o zverené dieťa.

Zo správy ÚPSVaR Zvolen zo šetrenia rodinných pomerov u A. O. zo dňa 04.03.2021 súd okrem iného zistil, že unimobunka, kde žije navrhovateľka s druhom, bratom maloletého O., T. S. a ich 2 maloletými deťmi, ako i samotným maloletým O., je zariadená účelne, nachádzajú sa tam lôžka pre všetkých členov rodiny, skrinka na osobné veci, kočík, plienky, vanička, osobné vecičky pre deti. Rodina je bez elektriny, svietia si centrálou, pre vodu chodia do studne, ktorú majú vedľa domu. Kúria si cez piecku, na drevo chodia do lesa. Podmienky na prípravu stravy v rámci ich možností a schopností, hygiena a čistota priestoru je na primeranej úrovni. Navrhovateľka je t.č. na rodičovskej dovolenke, ktorú poberá v sume 320,- € mesačne. Navrhovateľka uviedla, že je opäť tehotná, termín pôrodu má v júli 2021. Druh T. S. pracuje na týždňovky v Bratislave, vykonáva stavebné práce. Navrhovateľka aj so svojim druhom majú naďalej záujem sa o maloletého O. postarať, počas toho, kým je jeho matka vo VTOS. S maloletým majú vybudovaný dobrý vzťah, tento ich rešpektuje, dokážu mu zabezpečiť primeranú výchovu a starostlivosť. S maloletým počas návštevy tiež vykonali pohovor, pri ktorom uviedol, že s bratom a jeho družkou má vybudovaný dobrý vzťah, nemá problém s nimi bývať v jednej domácnosti, kým bude jeho matka vo VTOS. Uviedol, že navrhovateľku aj brata bude rešpektovať a poslúchať. Jeho ošetrojúcim lekárom je MUDr. Beňová. Maloletý netrpí vážnymi zdravotnými problémami. Nie je dispensarizovaný v žiadnej odbornej ambulancii pre chronické ochorenie a neberie ani dlhodobo žiadne lieky, má absolvované všetky preventívne prehliadky aj zákonom stanovené očkovania. Maloletý navštevuje 8.ročník ŠZŠ vo Zvolene, odkiaľ si vyžiadali aktuálnu správu, ktorá im ale ešte nebola zaslaná. Navrhovateľka uviedla, že zabezpečí, aby maloletý navštevoval školské zariadenie pravidelne. Komunikuje s jeho triednym učiteľom, pravidelne sa informuje o domácich úlohách, ktoré musí maloletý vypracovať, keďže vyučuje sa dištančnou formou. Na základe týchto skutočností doporučili zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a matku maloletého zaviazat' platením výživného na maloletého v minimálnej zákonnej výške na účet ÚPSVaR Zvolen.

Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová zo dňa 03.12.2020 súd zistil, že matka maloletého T. S., nar. XX.XX.XXXX bola do ich zariadenia umiestnená 11.02.2020, predpokladaný termín jej prepustenia z výkonu trestu je 14.09.2022 a termín podmieneného prepustenia je 14.05.2021. Dotyčná má ešte 2 nezaopatrované deti (celkovo matka 10 detí), s tým, že s deťmi nadviazala písomný kontakt a využíva aj inštitút telefonovania, inštitút návštev z dôvodu vzdialenosti nevyužíva. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne riešená nebola, na podmienky výkonu trestu sa adaptovala bez vážnejších problémov, voči príslušníkom vystupuje vždy slušne, úctivo, ich pokyny a nariadenia plní bez pripomienok. V kolektíve odsúdených sa prejavuje nekonfliktne. Ústavný poriadok a časový rozvrh rešpektuje, nedostatky zaznamenané neboli. Odsúdená je poberateľkou invalidného dôchodku. Po príchode do tunajšieho ústavu bola zo zdravotných dôvodov vyňatá z evidencie odsúdených zaraditeľných do práce. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová zo dňa 11.02.2021 súd okrem iného zistil, že matka maloletého nastúpila na výkon trestu odňatia slobody 14.01.2020, pričom vyživovaciu povinnosť nahlásila na maloletého O. O., s tým, že v roku 2020 od mesiaca apríl až do mesiaca február 2021 uhradila celkové výživné v sume 256,91 €, keď uviedli aj rozpočítanie tohto výživného v každom jednotlivom mesiaci zvlášť.

Zo správy Obce Bzovik zo dňa 11.02.2021 súd zistil, že navrhovateľka bola ako dieťa umiestnená v DeD Hriňová, kde vyrastala spolu so súrodencami, s tým, že v apríli 2017 ukončila ústavnú starostlivosť ako plnoletá. Nie je im známe, kde menovaná odišla, resp. kde sa v súčasnosti zdržiava, keď svoju matku, ktorá býva v ich obci dotyčná nenavštevuje.

Zo správy ÚPSVaR Zvolen zo dňa 11.02.2021 súd zistil, že navrhovateľka je poberateľkou prídavku na dieťa od augusta 2018 do trvá vo výške 51,- € a rodičovského príspevku od februára 2018 do trvá vo výške 275,90 €.

Zo správy ÚPSVaR Zvolen, pracovisko Krupina zo dňa 12.02.2021 súd zistil, že navrhovateľka je poberateľkou rodičovského príspevku, s tým, že v roku 2020 tento poberala mesačne vo výške 270,- € a v mesiaci január 2021 vo výške 275,90 €.

Zo správy Obce Sása zo dňa 12.02.2021 súd zistil, že navrhovateľka nie je ich občiankou, nezdržiava sa v mieste prechodného pobytu a nie sú im o menovanej známe žiadne bližšie skutočnosti.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.5P/161/2019 súd okrem iného zistil, že súčasťou spisu je fotokópia rodného listu maloletého O. O., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 26.01.2005, v ktorom ako otec je uvedený U. O., nar. XX.XX.XXXX a ako matka T. S., nar. XX.XX.XXXX. V tomto konaní bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Zvolen zo dňa 10.07.2019 sp.zn.5P/161/2019-19, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29.11.2019 a ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého O. O., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti sestre B. S.,

nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť a výchovu maloletého, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a matka maloletého T. S., nar. XX.XX.XXXX bola zviazaná prispievať na výživu maloletého sumou 30,- € mesačne na účet ÚPSVaR Zvolen. Súd uložil navrhovateľke povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať na súd návrh vo veci samej na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu. Tunajší súd uznesením zo dňa 03.12.2019 sp.zn.5P/161/2019-45, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.01.2020, zrušil neodkladné opatrenie č.k.5P/161/2019-19 zo dňa 10.07.2019 z dôvodu, že súd lustráciou v súdnom registri zistil, že navrhovateľka nepodala na súd návrh vo veci samej na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu v určenej lehote v súlade s ustanovením § 336 ods. 3 C.s.p..

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.15P/1/2020 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté uznesením tunajšieho súdu zo dňa 22.01.2020 sp.zn.15P/1/2020-20, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.03.2020, ktorým súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého O. O., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti jeho brata T. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorý mal maloletému zabezpečovať osobnú starostlivosť, v bežných veciach maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a tiež matku maloletého zaviazal platiť výživné na maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa na účet ÚPSVaR Zvolen, počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia. Súd navrhovateľovi uložil povinnosť podať na súd návrh vo veci samej na úpravu výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu v lehote 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.7P/3/2020 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 01.02.2021 sp.zn.7P/3/2020-153, ktorým tunajší súd zamietol návrh navrhovateľa T. S., nar. XX.XX.XXXX na zverenie maloletého O.Á. O., nar. XX.XX.XXXX do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň súd zrušil uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k.15P/1/2020-20 zo dňa 22.01.2020, ktorým súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloleté dieťa. Z odôvodnenia tohto súdneho rozhodnutia vyplýva, že návrh súd zamietol z dôvodu, že navrhovateľ bol trestným rozkazom tunajšieho súdu č.k.5T/117/2020-95 zo dňa 26.10.2020 právoplatne odsúdený za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, pričom trestného konania sa dopustil ako zákonný zástupca maloletého, keď porušil svoju povinnosť sústavne a dôsledne sa starať o výchovu a všestranný rozvoj dieťaťa, ktoré mu bolo zverené do dočasnej osobnej starostlivosti, nakoľko nedôsledne pristupoval k výchove maloletého, čím mu vytvoril podmienky na vznik nežiaducich návykov a sklonov v podobe záškoláctva, keď maloletý v školskom roku 2019/2020 v období od 04.02.2020 do 12.03.2020 vrátane vymeškal ako žiak špeciálnej ZŠ celkom 125 neospravedlnených vyučovacích hodín. Súčasťou tohto súdneho spisu je správa Špeciálnej základnej školy na ulici Sokolská vo Zvolene zo dňa 07.12.2020, z ktorej vyplýva, že maloletý O. je v školskom roku 2020/2021 žiakom 9.ročníka, triedy variant A, pričom tento školský rok vymeškal od začiatku celkovo 216 vyučovacích hodín, všetky boli ospravedlnené predovšetkým lekárom. Zákonný zástupca žiaka so školou komunikuje a informuje triednu učiteľku o dôvodoch neprítomnosti O. v škole. Jedná sa predovšetkým o dôvody zdravotné. Výučba na ich škole prebieha prezenčnou formou, žiak opakuje 8.ročník, nakoľko vôbec nechodil v predchádzajúcom školskom roku do školy a takisto sa nedostavil na komisionálne preskúšanie, má medzery vo vedomostiach. Žiak, keď je prítomný v škole, pracuje snaživo, je disciplinovaný, nemá problémy so správaním, s nikým neprichádza do konfliktov, autority rešpektuje, pokyny vykonáva, pracuje podľa zadania, chodí čisto oblečený.

Z vypočutia navrhovateľky na pojednávaní súd okrem iného zistil, že ohľadne maloletého O. uviedla, že sa teraz snaží, chce ísť aj do školy, bol aj tam včera, takže s tým nie je problém. Podľa nej ju viac rešpektuje, aj čo sa týka tej školy, v podstate ona je naňho prísnejšia ako partner, takže mu aj povedala, že ak nechce skončiť ako mama, tak sa musí snažiť. Na základe toho aj asi zmenil správanie, v poslednom čase je šikovnejší, snaživejší. Keď mu povie napríklad, že si idú čítať niečo ohľadne školy, tak ide a neprotestuje. Podľa nej ju berie viac ako partnera, lebo vie, že má deti a tiež nechce, aby mala kvôli nemu podmienku. Na otázku súdu, či zvláda starostlivosť o neho aj o svoje vlastné deti, uviedla, že to nie je problém, keď uvarí, tak dá aj jemu, má kde spať, a teda čo sa tohto týka, tiež s tým nie je problém. Ona je doma, stará sa o deti a partner zarába. Na otázku súdu, či ešte dochádza do psychiatrickej ambulancie, tak ako to vyplýva z lekárskej správy, ktorú predložila k podanému návrhu, resp. či užíva nejaké lieky v tejto súvislosti, uviedla navrhovateľka, že keď bola ešte v detskom domove, tak tam v podstate mal každý nejakú diagnózu a aj ona brala lieky, ale doktorka povedala, že to môžu skúsiť, či to bude zvládať bez liekov a ona to zvládla. Síce vtedy doktorka hovorila, že by mala občas ešte prísť na kontrolu aspoň, ale ona už na to nemá čas, lebo má tretie dieťa na ceste. Lieky brala kvôli tomu, že mávala aj depresie, tiež je takej výbušnejšej povahy, ale už je to v poriadku a už dlhodobo žiadne lieky neužíva, s tým, že teraz žiadne problémy nemá.

Z prednesu kolízneho opatrovníka maloletého na pojednávaní súd zistil, že sa v celom rozsahu pridržali podanej správy zo šetrenia rodinných pomerov, s tým, že doporučili návrhu vyhovieť, keďže matka je ešte vo výkone trestu a otec zomrel.

Z prednesu zástupcu OP Zvolen na pojednávaní súd okrem iného zistil, že po vykonanom dokazovaní vrátane výsluchu navrhovateľky a kolízneho opatrovníka, ako i po oboznámení sa s obsahom spisu majú za to, že sú splnené všetky zákonné podmienky na vyhoviecie návrhu, teda zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá je v podstate jedinou blízkou osobou a maloletý je na ňu vrátane jej partnera, ktorý je jeho bratom, zvyknutý, majú vytvorený vzťah a vzhľadom na to, že rodičia sa o maloletého nemôžu starať v súčasnosti, keďže otec zomrel a matka je vo výkone trestu, tak pokiaľ by nebola nariadená náhradná osobná starostlivosť, musela by byť maloletému nariadená ústavná starostlivosť a teda vyjadrili presvedčenie, že návrh je v prospech maloletého.

7. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto

zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 písm. c) zákona č.601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 98,08 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,
2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

8. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že návrh navrhovateľky je v celom rozsahu dôvodný.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že otcom maloletého bol U. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel a matkou maloletého je T. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorá v súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody a má predpokladaný termín prepustenia z výkonu trestu 14.09.2022 a termín podmieneného prepustenia 14.05.2021. Matka maloletého vo svojom vyjadrení k návrhu vyjadrila súhlas, aby bol jej maloletý syn O. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky A. O. na čas, pokiaľ sa ona nevráti z výkonu trestu.

Maloletý O. žije v domácnosti navrhovateľky už vyše roka, v podstate od času, kedy bola matka maloletého umiestnená v januári 2020 do výkonu trestu odňatia slobody, keďže navrhovateľka žije v domácnosti so svojim druhom T. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je bratom maloletého O. a ktorému bol

pôvodne neodkladným opatrením maloletý zverený do dočasnej osobnej starostlivosti, avšak návrh vo veci samej, teda ohľadne zverenia maloletého O. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho brata T. tunajší súd v konaní 7P/3/2020 zamietol z dôvodu, že maloletý mal v predchádzajúcom školskom roku veľký počet vymeškaných neospravedlnených hodín, v dôsledku čoho bol brat maloletého odsúdený za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Súd však na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v súčasnosti si už maloletý plní povinnú školskú dochádzku riadne, pokiaľ aj má vymeškané hodiny, tieto sú ospravedlnené lekárom a prebieha aj riadna komunikácia ohľadne maloletého so školou, ktorú navštevuje. Taktiež zo správy školy vo vzťahu k maloletému bolo zistené, že tento v čase prezenčného vyučovania sa snaží pracovať, je disciplinovaný, nemá problémy ani so správaním, rešpektuje autority a do školy chodí čisto oblečený. Súd teda vychádzal z toho, že navrhovateľka zvláda starostlivosť o maloletého aj popri starostlivosti o svoje 2 maloleté deti v podstate bez problémov, jednak po stránke materiálnej, ako i po stránke citovej. Navrhovateľka uviedla, že s maloletým majú vytvorený dobrý vzťah, rešpektuje ju, aj vo vzťahu k jeho školským povinnostiam, s tým, že zmenil svoje správanie uvedomujúc si prípadné dôsledky v súvislosti s jeho záškoláctvom. Tieto tvrdenia navrhovateľky potvrdil aj samotný maloletý, tak ako to vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka maloletého, čo bolo zistené pohovorom vykonaným s maloletým.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že v súčasnosti žiaden z rodičov nemôže zabezpečiť starostlivosť o maloletého, keďže otec zomrel a matka je vo výkone trestu odňatia slobody, s tým, že matka maloletého v priebehu konania prejavila súhlas s podaným návrhom na čas, pokiaľ bude vo výkone trestu a aj podľa názoru súdu je v záujme maloletého, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, keďže síce táto nie je príbuznou maloletého, avšak je družkou jeho brata, s ktorým má sama 2 maloleté deti a zároveň v konaní nebolo preukázané, že by iný rodinný príslušník prejavil záujem o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, resp. brat maloletého T., ktorý je druhom navrhovateľky síce o to záujem prejavil, avšak nakoľko v rozhodnom čase tento nezvládol starostlivosť o maloletého v tom smere, že nedohliadol plnohodnotne, aby maloletý si plnil riadne povinnú školskú dochádzku, bol jeho návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti zamietnutý. Súd však má za to, že problémy, ktoré existovali vo vzťahu k výchove a starostlivosti o maloletého v domácnosti jeho brata a navrhovateľky, už pominuli a do času, kým matka maloletého sa nevráti z výkonu trestu odňatia slobody, je v najlepšom záujme maloletého, aby bol tento zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, keď v tomto prostredí je zvyknutý, má s navrhovateľkou vytvorený dobrý vzťah a aj po materiálnej stránke je o maloletého riadne postarané, hoci sa jedná o skromné pomery, neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletého zo strany navrhovateľky. Taktiež súd na základe vykonaného dokazovania vyhodnotil, že u navrhovateľky sú splnené všetky zákonné predpoklady, ktoré musí spĺňať osoba, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom zistil, že sa jedná o fyzickú osobu s trvalým pobytom na území SR, nebolo zistené, že by nebola plne spôsobilá na právne úkony a taktiež súd nedospel k záveru, že by navrhovateľka nemala osobné, zdravotné, osobnostné resp. morálne predpoklady na to, aby zvládla vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť vo vzťahu k maloletému riadne a v záujme maloletého.

S poukazom na to súd návrhu navrhovateľky na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel a zároveň rozhodnutím vymedzil rozsah jej práv a povinností k maloletému.

Súd pri rozhodovaní o zverení do náhradnej osobnej starostlivosti zo zákona rozhoduje zároveň aj o určení vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu, keďže táto povinnosť zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká, pretože rodinný právny vzťah medzi rodičom a maloletým dieťaťom aj po jeho zverení do náhradnej osobnej starostlivosti trvá naďalej.

V konaní bolo zistené, že matka maloletého nateraz nie je schopná plniť svoju vyživovaciu povinnosť vo väčšom rozsahu než v zákonom stanovenej minimálnej výške, keďže aktuálne je vo výkone trestu odňatia slobody, pričom nakoľko je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku, bola zo zdravotných dôvodov vyňatá aj z evidencie odsúdených zaraditeľných do práce. Matka maloletého ale po nástupe do výkonu trestu nahlásila vyživovaciu povinnosť na maloletého O., s tým, že túto si v rámci svojich možností aspoň čiastočne plní. Matka je pritom v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia povinná poukazovať toto výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pričom súd uvádza, že aktuálne je výška životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa v sume 98,08 € mesačne, a teda nateraz je výška výživného, ktoré je povinná platiť matka maloletého, vo výške 29,42 € mesačne, keď zo zákona je každý rodič bez ohľadu na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť minimálne v tejto výške, tak ako to vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

9. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

V súlade s § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 C.m.p.),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..